

PRZEDPŁATA
miesięcznie:
w Radomiu 2 korony
za odn. do domu 25 h.
z przes. poczt. 2,50 h.
Egzem. pojed. 10 hal.

OGŁOSZENIA
za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
I-sza strona 1 kor.
Nekrologi 40 hal.
Reklamy 60 hal.
IV-ta strona 20 h.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo 12 b. m. **Na froncie rosyjskim.** Wczoraj sytuacja nie uległa żadnej zmianie. Na wysokości Kordie, na południo-wschód od Mikuliczyna wojka nasze odparły 7 ataków rosyjskich. Także nad dolnym Stochodem rozbiło się znowu kilka ataków nieprzyjaciela. Walczące nad Stochodem wojska sprzymierzone w ostatnich dniach wzięły do niewoli 2.000 jeńców i 12 karabinów maszynowych. Pod Obertynem w Galicji lotnik austro-węgierski zestrzelił rosyjski samolot Farmana.

Na froncie włoskim: Na południe od doliny Sugany wojska nasze odbiły wczoraj silny atak włoski na Monte Rasta. Piechota nieprzyjacielska, która przypadła, na małą odległość, zmuszona została naszym flankującym ogniem armatnim w godzinach wieczorowych cofnąć się dalej, przyczem straciła przeszło 1.000 ludzi. Na wszystkich innych punktach działalność bojowa ograniczyła się do zwykłych granic. Jeden z naszych lotników obrzucił bombami arsenał morski w Spezia i powrócił cało.

Na froncie bałkańskim; Nad dolną Vojsą walki armatnie.

Wydarzenia na morzu.

Dnia 11 bm. rano 3 włoskie kontrtorpedowce ostrzeliwały przez krótki czas miasto Parenzo z bardzo wielkiej odległości. Uszkodzone zostały 2 domy prywatne i wieża gmachu sejmowego, zresztą niema szkody; nikt nie został zraniony. Nasze baterje obronne ugodziły nieprzyjaciela kilkoma celnymi pociskami, poczem torpedowce natychmiast odjechały. Popołudniu kilka naszych hydroplanów rzuciło bomby na miasto Ravenne, oraz baterję w Corsini i powróciły mimo bardzo gwałtownego ostrzeliwania.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 11 b. m. **Na froncie rosyjskim:** Na froncie od wybrzeża do Pińska nie było zdarzeń szczególnie ważnych. Pod Pińskiem spokój. Rozgłoszona przez Rosjan wiadomość o opuszczeniu przez nas tego miasta jest zmyślona. Na linii Stochodu przeciwnik nacierał w wielu miejscach daremnie, większymi siłami pod Czerewieszczami, Hulewiczami, Korsyniami, Janówką i z obu stron linii kolejowej Kowel—Równo. Pod Hulewiczami silnym przeciwnatarciem był odrzucony poza swoją pozycję. Walki te przypłacił stratą przeszło 700 jeńców i 3 karabinów maszynowych.

Nasze eskadry lotnicze obrzuciły obficie bombami wojsko nieprzyjacielskie, które przewożono pod Horodzieją (linia kolejowa Baranowice—Mińsk), oraz ponowiły swe ataki na miejscowości, w których są schroniska Rosjan, na wschód od Stochodu.—W walce napowietrznej zestrzelono po jednym nieprzyjacielskim aeroplanie: pod Woronicą (na zachód od Cyryna) i na zachód od Okomska. W armji generała hr. Bothmeia komenda strzelecka miała pomyślną utarczkę na południe od lasu Burkanowa i zabrała kilka tuzinów jeńców.

Na froncie francuskim: Między Ancre a Somme Anglicy wprowadzili do ataku po południu i nocą wielkie siły na szerokim froncie z obu stron szosy Bapaume—Albert. Na północo-zachód od tej szosy wystrzelano ich, zanim doszło do walki ręcznej, a na wschód od tej szosy wywiązały się gwałtowne walki na południowym skraju wsi Contalmaison i lasu Mametz. Powtórne wysiłki nieprzyjaciela, aby dostać w swe ręce znów las Trônes, rozchwały się z wielkimi krwawymi jego stratami i przy postradaniu mniej więcej setki jeńców.

Na południe od Somme szturm do wyżyny La Maisonette dokonywany przez murzynów-francuzów był przyjęty przemagającym ogniem, pojedynczy murzyni, którzy dotarli do naszych linii, padli pod bagnietami niem. lub dostali się do niewoli. W przeciwnatarciu na Barleux. o którym wczorajsze sprawozdanie wspomina, wzięliśmy do niewoli 5 oficerów i 147 szeregowców.

Działalność artylerji w całym odcinku walki była znaczna. Nasz ogień zagrażający przeszkodził wszystkim nieprzyjacielskim zamiarom ataku między Belloy i Soyecourt.

W obrębie Mozy odbywały się energiczne walki artyleryjskie. Na pozostałym froncie miejscami wzmożony ogień i kilka bezowocnych ataków nieprzyjacielskich gazami trującymi. Zestrzelono 5 samolotów nieprzyjacielskich.

Produkcja rolna Królestwa.

Kwestja spożywcza jest jedną z najpopularniejszych. Co będzie w przyszłym roku i jaki będzie stan zaprowiantowania kraju, jest tematem codziennych trosk i codziennych rozmów. Jedynie miarodajną odpowiedź na powyższe pytania dać może statystyka.

Najnowsze dane, jakie zostały opublikowane, tyczą się roku 1911.

Oto garść cyfr wyjęta w większości z „Rocznika Statystycznego Królestwa Polskiego“, (Warszawa 1913, opracowania Biura Pracy Społecznej).

Ogólna przestrzeń gruntów w Królestwie Polskiem wynosi 21,937,117 morgów, z czego na ziemię orną przypadało 12,358,431 morgów, t. j. 56,3 proc.; na grunty pod zabudowaniami, place i ogrody 851,255 morgów, czyli 3,9 proc.; na łąki 1,758,255 mrg.; czyli 8 proc.; na lasy 3,960,231 morgów, czyli 18 proc.; na nieużytki 917,367 morgów, t. j. 4,2 proc. i na inne grunty—2,8 proc.

W tych liczbach ziemia radomska posiada ogólnej przestrzeni 2,111,567 morgów, z czego na ziemię orną przypada 1,109,400 morgów, pod zabudowaniami 72,864 morgi, pod łąkami i pastwiskami 264,506 morgów; pod ogrodami 43,846 morgów; pod lasami 531,817 morgów i pod nieużytkami 84,129 morgów.

W roku 1911 ogólna powierzchnia pod zasiewami zbóż ozimych i jarych wynosiła w Król. Pol. 6,130,546 morg., zbiory zaś dały 240,514,700 pudów. W roku tym zebrano zbóż naogół więcej niż przeciętnie zbierano w poprzednim pięcioleciu 1906—1910. Stosunek 1911 roku do przeciętnej za poprzednie pięciolecie przedstawiał się jak 115,1 do 100.

Po odliczeniu zboża na zasiewy pozostało w 1911 r. netto produkcji 205,208,800 pudów zboża.

W roku 1911 na jednego mieszkańca, przyjmując ludność Królestwa Polskiego w dniu 1-ym stycznia 1911 roku 12,467,300, wypadło 16,47 puda, w pięcioleciu zaś 1906—1910—15,02 puda.

W ziemi radomskiej pod zasiewami w r. 1911 było 559,847 morgów zbioru dały pudów 21,137,700, po obliczeniu zboża na zasiewy pozostało 17,859,200 pudów zboża, na jednego mieszkańca wypadła do spożycia 16,06 pudów. W liczbach powyższych zebrano w r. 1911 w ziemi radomskiej pszenicy ozimej 487,685 korcy, pszenicy jarej 58,138 korcy, żyta 1,688,088 korcy, owsa 1,685,467 korcy, kartofli 6,513,782 korce,

stępców członków Zarządu, — 3-eh członków Komisji Rewizyjnej i 2-eh zastępców tychże.

Gdyby zebranie to nie doszło do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków, to powtórne ogólne zebranie odbędzie się d. 27 lipca r. b. o tejże godzinie i w tem samym miejscu. Zebranie to, uważane będzie za prawomocne, bez względu na liczbę przybyłych członków.

— **Zebranie.** Donoszą nam, że zebranie Rady Radomskiego Tow. Rolniczego odbędzie się dnia 7-go sierpnia r. b. o godzinie 4-ej p. p. w lokalu Spółki Rolnej Radomskiej.

— **Wieści od uchodźców** Ludwik i Irena Kozerscy mieszkają w Witebsku, są zdrowi. Proszą o zawiadomienie rodziców Kozerskich i Skrzyńskich: z Radomia, Lubelska 69. Zapytują o zdrowie i los najbliższych.

Z sali sądowej. We wtorek zakończyła się w tut. sądzie c. i k. Komenady obwodowej sprawa karna przeciw znanemu w mieście przemysłowcowi, współwłaścicielowi, firmy garbarskiej „Teodor Karsz“, p. Stanisławowi Karszowi, która zwłaszcza w sferach kupieckich wywołała wielkie zainteresowanie. P. Karsz oskarżony był o nieprawne stemplowanie skór, podlegających rekwizycji wojskowej. Władze wojskowe stemplują bowiem wszystkie gorsze gatunki skór, zaś lepsze rekwirują na cele armji.

Sąd wydał wyrok uniewinniający, lecz postanowił akta sprawy przesłać władzom administracyjnym, celem ukarania oskarżonego z powodu ewentualnego przekroczenia przepisów administracyjnych o rekwizycjach wojskowych.

We wtorek w godzinach wieczornych zebrał się przed gmachem sądu olbrzymi tłum przeważnie żydów, wyczekujący wyniku procesu. Wiadomość o wyroku wywołała ogólną sensację; oskarżonego bronił adwokat d-r Rosenberg z Wiednia.

— **Z teatru.** Komunikują nam: Dziś „Kochany Augustynek“ — w przepięknej i melodyjnej tej operetce udział przyjmują p. p. Celińska, Barwińska, Józefowicz i inni.

W sobotę „Wieczór śmiechu i tańca“ o programie doborowym i urozmaiconym z reperturu teatralnych „Miniatur“, a więc: nadzwyczaj sympatyczna operetka, dająca pole do popisu artystom, „Poczta w lesie“, „Kawał nieboszczyka“, czyli „Wesoły karawaniarz“, operetka wywołująca bezustanny śmiech. Zakończy ten doborowy program zawsze mile widziany balet — pantomina „Wesele w Ojcowie“ w 1 akcie ukł. F. Bańkowskiego: z tradycyjnymi tańcami: „Krakowiak weselny“, mazur „Aż do zdechu“, mazurka „Pas de trois“, żydowski „Pas de quatre“, oberek „Oczipinowy“, marsz „Weselny“ i wszystkie pary „Aż do zdechu“. W wieczorze sobotnim przyjmuje udział całe towarzystwo.

W niedzielę sztuka tak naszemu sercu bliska, grana obecnie z olbrzymim powodzeniem w Warszawie „Kościuszko pod Raclawicami“. W próbach „Manewry jesienne“, operetka; farsa, tylko dla dorosłych, „Przy dźwiękach Szopena“ i sztuka historyczna „Berek Joselowicz, pułkownik wojsk polskich“.

TELEGRAMY

Nowe sukcesy Niemców pod Verdun.

Paryż. (B. K.) Urzędowo 11 bm. Po obu stronach Somme'y dzień wczorajszy upłynął stosunkowo spokojnie. Na prawym brzegu Mozy Niemcy ponowili swoje ataki na froncie: dworzec kolejowy Fleury, las w Vaux, las Chapitre i Le Chenois. Po kilku daremnych próbach udało się nieprzyjacielowi usadowić się w baterji Damloup i poszczególnych częściach naszej linii w okolicy lasu Fumin.

Zatopienie parowców niemieckich.

Sztokholm. (BK.) Parowce niemieckie „Lissabon“ i „Wmors“ zostały storpedowane przez rosyjskie łodzie torpedowe pod Bjurgklun i odtransportowane do Finlandji. Zabrano 24 ludzi z załogi „Wormacji“ w tem kapitanów i sternika szwedzkiego. Reszcie załogi w liczbie 13 ludzi i całej załodze „Lissabon“ udało się ująć do Skelleften.

Amunicja dla Rumunji

Berlin. Z Bukaresztu donoszą do „Vossische Ztg.“: Rząd rumuński zwrócił się ponownie do Paryża i Londynu z przedstawieniami w sprawie amunicji, zakupionej swego czasu przez Rumunję w Ameryce i przywiezionej do Saloniki przez wojsko koalicji; amunicja ta pozostała w porcie salonickim, zasekwestrowana przez władze koalicyjne. Francja odpowiedziała, że prośbie tej nie może uczynić zadość, gdyż wątpliwości, istniejące co do tej amunicji przed miesiącami, istnieją też obecnie.

Nowy atak na Anglję

Berlin. (BK.) Urzędowo: Dwa hydroplany niemieckie w nocy z 9 na 10 b. m. obrzuciły bombami zakłady portowe i forty nadbrzeżne przed Harvich i Dover.

Komunikat angielski

Londyn. (BK.) Urzędowo 11 b. m. Piechota nasza zajęła w nocy znowu Contalmaison. Gwałtowny kontratak niemiecki odparty został z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela. Cała wieś znajduje się obecnie w naszych rękach.

Niebywały cyklon

Wiedeń. W poniedziałek szalał w Wiener-Neustadt niebywały cyklon, który porwał ludzi w powietrze a nawet konie, zerwał dachy z wielu domów, obalił kominy domów i fabryk, oraz kilka mniejszych domów. Cyklon trwał prawie pół godziny. Naliczono dotąd 31 zabitych i przeszło 100 rannych, z których wielu z trudnością udało się uratować życie. Wiele koni musiano zastrzelić.

OGŁOSZENIA.

Do sprzedania lub wydzierżawienia

mały folwark. Dwór murowany, duży pokład torfu, kamieniołom. Przy szosie i nowobudującej się linii kolei. Blisko miasta. Wiadomość w Redakcji. 229—3

Pragnę wyjechać na wieś, za małą opłatą, w zamian pomogę w gospodarstwie przy dzieciach. Łaskawe oferty w Redakcji dla „Heleny“. 243—2

Nowości!

W Składnicy Wydawnictw Dep. Wojsk. w Radomiu, Plac Konstytucji 3 Maja № 1

są do nabycia nowości wydawnicze:

Gruszecki—O Wolność i Godność	5.00
Srokowski—Na przełomie	6.00
Mandalski—Z 3-im pułkiem Legjonów Polskich	5.00
Dzikowski—Rok wojny w Warszawie.	1.20
Tetmajer—Cienie	3.00
Mirandola—Przezrocza	0.50
Balcer—Aus Problemen der Verfassungsgeschichte Polens	3 50
Halecki—Das Nationalitäten Problem im Alten Polen	3.00
Kisielewski—Krwawe drogi	2.20
Gralewski—Pean wojenny	1.50
Ćwikowski—Pierwszy ogień	2.50
Karwan—Rewja	3.50
Romin—Z notatek Legjonisty	3.00
Medal: Szarża pod Rokitną	8.00
Krzyże z orzełkiem, jakie nosiły ko-biety z 1863 r.	3.00
Odznaki narodowe, pierścionki, pocztówki, listy polowe.	000—5

Kupcy, Trafikanci, etc.

zajmujący się dalszą sprzedażą losów królewsko-węgierskiej Loterji i będący w stanie złożyć odpowiednią kaucję, zechcą podać niezwłocznie swe adresy

Główniej Kolekturze król.-węgierskiej Loterji klasowej

BANK KRONFELD TOW. AKC.

w Agramie (Kroacja).

Pierwsze ciągnięcie nowej—37 loterji—odbędzie się już 27 i 28 października b. r. Losy są do nabycia od 15 sierpnia r. b.

◆◆◆ Poleca się natychmiastowe podanie liczby i podziału losów! ◆◆◆

(Losy są całe, połowy, ćwiartki i ósemki 240—3